СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС
на ЦЕНТРАЛЕН КООПЕРАТИВЕН СЪЮЗ
към 31 Декември 2017 г.

АКТИВ

РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	в хиляди текуща година	в хиляди предходна година
А. ЗАПИСАН, НО НЕВНЕСЕН КАПИТАЛ		
Б. Нетекущи (дълготрайни активи)		
I. Дълготрайни нематериални активи		
1. Програмни продукти и други	198	37
Общо за група I:	**198**	**37**
II. Дълготрайни материални активи		
1. Земи и сгради, в т.ч.:	**36 289**	**39 287**
земи	10 423	11 323
сгради и конструкции	25 866	27 964
2. Машини, производствено оборудване и апаратура	219	566
3. Съоръжения и други	1 663	1 814
4. Предоставяне на аванси и материални активи в процес на изграждане	2 745	1 309
Общо за група II:	**40 916**	**42 976**
III. Дългосрочни финансови активи		
1. Акции и дялове в предприятия от група	5 157	5 157
2. Акции и дялове в асоциирани и смесени предприятия	578	610
3. Предоставени средства на предприятия от група	17 711	19 910
4. Предоставени средства на други предприятия	1 926	1 393
5. Други предоставени средства от преотстъпен данък	1 394	1 691
6. Вземания по търговски сделки	25 834	25 699
Общо за група III:	**52 600**	**54 460**
Общо за раздел Б:	**93 714**	**97 473**
В. Текущи (краткотрайни) активи		
I. Материални запаси		
1. Суровини и материали	74	50
2. Стоки		
Общо за група I:	**74**	**50**
II. Вземания		
1. Вземания от клиенти и доставчици, в т.ч.:	**1 633**	**753**
над 1 година	41	78
2. Вземания, свързани с асоциирани и смесени предприятия, в т.ч.:		**4**
над 1 година	0	0
3. Данъчни вземания, в т.ч.:	**49**	**176**
над 1 година		
4. Други вземания, в т.ч.:	**1 092**	**323**
над 1 година	134	133
Общо за група II:	**2 774**	**1 256**
III. Парични средства, в т.ч.:		
в брой	16	4
в безсрочни сметки (депозити)	10 066	2 449
Общо за група III:	**10 082**	**2 453**
Общо за раздел В:	**12 930**	**3 759**
Г. Разходи за бъдещи периоди	**104**	**43**
СУМА НА АКТИВА (А+Б+В+Г)	**106 748**	**101 275**

ПАСИВ

А. Собствен капитал		
I. Записан капитал	**3 626**	**3 626**
II. Резерви		
1. Общи резерви	88 628	91 958
2. Други резерви	7 743	7 773
Общо за група II:	**96 371**	**99 731**
1. Непокрита загуба от минали периоди		
2. Финансов резултат за периода	**5 652**	**-3 329**
III. Текуща печалба (загуба)	**5 652**	**-3 329**
Общо за раздел А:	**105 649**	**100 028**
Б. Провизии и сходни задължения		
1. Други задължения по търговски заеми	66	66
2. Задължения по банкови заеми		
Общо за раздел Б:	**66**	**66**
В. Задължения		
1. Задължения към доставчици, в т.ч.:	**350**	**425**
до 1 година	350	425
2. Задължения, свързани с асоциирани и смесени предприятия, в т.ч.:	**217**	**71**
до 1 година	71	71
3. Други задължения, в т.ч.:	**465**	**671**
до 1 година		
към персонала, в т.ч.:	**68**	**51**
до 1 година	68	51
осигурителни задължения, в т.ч.:	**54**	**46**
до 1 година	54	46
данъчни задължения, в т.ч.:	**49**	**43**
до 1 година	49	43
други задължения, в т.ч.:	**294**	**531**
до 1 година	294	531
Общо за раздел В, в т.ч.:	**1 032**	**1 167**
до 1 година	1 032	1 167
Г. Финансирания и приходи за бъдещи периоди, в т.ч.	1	14
1. приходи за бъдещи периоди	**1**	**14**
СУМА НА ПАСИВА (А+Б+В+Г)	**106 748**	**101 275**
	0	0

Дата на съставяне: 14.02.2018 г.

Съставител:

(Лилия Венева)

Ръководител:

(проф. д. ик.н. Петър Стефанов)

0279 Тамара Божинова Регистриран одитор

22.03.2018 г.

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
на ЦЕНТРАЛЕН КООПЕРАТИВЕН СЪЮЗ
за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2017 г.

(в хиляди лева)

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ И ПРИХОДИТЕ	текуща година	предходна година
А. РАЗХОДИ	2017 г.	2016 г.
1. Намаление на запасите от продукция и незавършено производство		
2. Разходи за суровини, материали и външни услуги, в т.ч.:	**3 708**	**3 046**
суровини и материали	1 082	1 019
външни услуги	2 626	2 027
3. Разходи за персонала, в т.ч.:	**1 808**	**1 753**
разходи за възнаграждения	1 455	1 393
разходи за осигуровки, в т.ч.	353	360
осигуровки, свързани с пенсии	181	137
4. Разходи за амортизация	**2 241**	**1 809**
5. Други разходи, в т.ч.:	**2 244**	**1 049**
балансова стойност на продадените активи	1 681	248
разходи за обезценка на нетекущи активи		185
разходи за обезценка на текущи активи		248
Общо разходи за оперативна дейност (1+2+3+4+5)	**10 001**	**7 657**
6. Разходи за лихви и други финансови разходи, в т.ч.:	70	22
разходи, свързани с предприятия от група		
7. отрицателни разлики от операции с финансови активи		895
Общо финансови разходи (6+7)	**70**	**917**
Общо разходи (1+2+3+4+5+6+7)	**10 071**	**8 574**
8. Счетоводна печалба (общо приходи - общо разходи)	5 652	-3 329
9. Разходи за данъци от печалбата	0	0
10. Печалба (10 - 11 - 12)	5 652	-3 329
Всичко (Общо разходи + 11 + 12 + 13)	**15 723**	**5 245**
Б. ПРИХОДИ		
1. Нетни приходи от продажби, в т.ч.:	**3 556**	**3 409**
продукция		
стоки		
услуги	3 556	3 409
2. Други приходи, в т.ч.:	**11 805**	**543**
приходи от финансирания		
Общо приходи от оперативна дейност (1+2+3+4)	**15 361**	**3 952**
3. Приходи от участия в дъщерни, асоциирани и смесени предприятия, в т.ч.:	76	7
приходи от участия в предприятия от група		7
4. Други лихви и финансови приходи, в т.ч.:	286	1 286
приходи от предприятия в група	*0*	*0*
Общо финансови приходи (3+4)	**362**	**1 293**
Общо приходи (1+2+3+4)	**15 723**	**5 245**

Дата на съставяне: 14.02.2018 г.

Съставител: (Лилия Венева)

Ръководител: (проф. д.ик.н. Петър Стефанов)

Заверил съгласно одиторски доклад:

0279 Галя Божилова
Регистриран одитор
14.02.2018 г.

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
на ЦЕНТРАЛЕН КООПЕРАТИВЕН СЪЮЗ
за периода от 01.01.2018
до 31.12.2018 г.

Наименование на паричните потоци	Текущ период			Текущ период		
	постъпления	плащания	нетен поток	постъпления	плащания	нетен поток
А. Парични потоци от основна дейност						
Парични потоци, свързани с търговски контрагенти	5 098	9 677	(4 579)	5 249	8 531	(3 282)
Парични потоци, свързани с краткосрочни финансови активи, държани за търговски цели			0			0
Парични потоци, свързани с трудови възнаграждения	8	972	(964)	1	788	(787)
Платени и възстановени данъци от печалбата, ДДС	303	731	(428)	486	382	104
Плащания за субсидии от републикански бюджет, други финансирания			0		904	-904
Други парични потоци от основна дейност	735	294	441	1 096	1 729	(633)
Всичко парични потоци от основна дейност (А)	**6 144**	**11 674**	**(5 530)**	**6 832**	**12 334**	**(5 502)**
Б. Парични потоци от инвестиционна дейност						
Парични потоци, свързани с дълготрайни активи	11 256		11 256		15	(15)
Парични потоци, свързани с лихви, комисионни, дивиденти и други подобни	181		181	11		11
Други парични потоци от инвестиционна дейност	2 777	588	2 189		224	-224
Всичко парични потоци от инвестиционна дейност (Б)	**14 214**	**588**	**13 626**	**11**	**239**	**(228)**
В. Парични потоци от финансова дейност						
Парични потоци, свързани с получени или предоставени заеми	92	629	(537)	2 626	180	2 446
Парични потоци от лихви, комисионни, дивиденти и други подобни			0	345	21	324
Други парични потоци от финансова дейност	110	40	70	1 337	381	956
Всичко парични потоци от финансова дейност (В)	**202**	**669**	**(467)**	**4 308**	**582**	**3 726**
Г. Изменение на паричните средства през периода (А+Б+В)	20 560	12 931	7 629	11 151	13 155	(2 004)
Д. Парични средства в началото на периода			2 453			4 457
Е. Парични средства в края на периода			10 082			2 453

Дата на съставяне: 14.02.2018 г.

Съставител:
(Лилия Венева)

Ръководител:
(проф. д.ик.н. Петър Стефанов)

ЦЕНТРАЛЕН КООПЕРАТИВЕН СЪЮЗ София

0279 Тэчя Божилова Регистриран одитор

27.03.2018

ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
на ЦЕНТРАЛЕН КООПЕРАТИВЕН СЪЮЗ
за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2017 г.

в хиляди лева

ПОКАЗАТЕЛИ	внесен капитал	премии от емисии	резерви от последв. оценки	законови резерви	резерви от изкупени собствени акции	резерви съгласно учред. акт	други резерви	неразпре-делена печалба	непокрита загуба	текуща печалба/ загуба	общо собствен капитал
1. Салдо в началото на отчетния период	3 626						99 731			(3 329)	**100 028**
2. Промени в счетоводната политика											
3. Грешки											
4. Салдо след промени в счетоводната политика и грешки	3 626						99 731			(3 329)	**100 028**
5. Изменения за сметка на собствениците, в т.ч.:											
увеличение											
намаление											
6. Финансов резултат за текущия период										5 652	5 652
7. Разпределения на печалба, в т.ч.:											0
за дивиденти											
8. Покриване на загуба							(3 329)			3 329	
9. Последващи оценки на активи и пасиви											
увеличение											
намаление											
10. Други изменения в собствения капитал							(31)				(31)
11. Салдо към края на отчетния период	**3 626**						**96 371**			**5 652**	**105 649**
12. Промени от преводи на годишни финансови											
отчети на предприятия в чужбина											
13. Собствен капитал към края на отчетния период	**3 626**						**96 371**			5 652	**105 649**

Дата на съставяне: 14.02.2018 г.

Съставител:
(Лилия Венева)

Ръководител:
(проф. д.ик.н. Петър Стефанов)

0279 Таня Божилова
Регистриран одитор

27.03.2018

ПРИЛОЖЕНИЕ
към финансовия отчет за 2017 год. на
ЦЕНТРАЛЕН КООПЕРАТИВЕН СЪЮЗ
ЕИК 000696497

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

1. Учредяване и регистрация

Централен кооперативен съюз е учреден през 1947 г. като кооперативно сдружение с Определение 949/47 г. на Софийски областен съд. През 1990 г. Съюзът е вписан в регистъра на кооперациите към Софийски градски съд, фирмено отделение с решение от 21.05.1991 г., по фирмено дело № 9571/1990 г. Седалището и адресът на управление на ЦКС е в гр. София, община Оборище, ул. "Г.С.Раковски" № 99.

Централният кооперативен съюз е юридическо лице по смисъла на Закона за кооперациите. ЦКС е национален съюз на доброволно обединили се кооперативни съюзи и чрез тях на потребителни и други кооперации, които на основа на кооперативните принципи и ценности подпомага организационно и финансово-икономическото им развитие и осъществява търговска дейност в техен общ интерес и в интерес на техните членове. Своята дейност съюза осъществява на база Закона за кооперациите, Търговския закон и Устав на ЦКС. Сумата на основния капитал е в размер на 3626 хил.лв.

Органите на управление на Централният кооперативен съюз са:

- Общо събрание;
- Управителен съвет;
- Председател;
- Контролен съвет.

II. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Финансовият отчет на Централния кооперативен съюз е изготвен на база Националните счетоводни стандарти, приложими в България (НСС).

ЦКС води своето текущо счетоводство и изготвя своите официални финансови отчети в съответствие с изискванията на българското търговско, счетоводно и данъчно законодателство. При изготвянето на финансовия отчет не са използвани приблизителни счетоводни оценки и предположения, с изключение на счетоводни оценки за обезценка на активи, където е необходимо.

Отчетният период за изготвяне на финансовия отчет е 01 януари – 31 декември 2017 г. Представена е сравнителна информация и за предходния период. Датата на изготвяне на отчета е 14 февруари 2018 г. Финансовият отчет е изготвен в хиляди левове и всички оповестени суми са в хиляди левове, освен ако изрично не е посочено друго.

Финансовият отчет е изготвен въз основа на счетоводното предположение за действащо предприятие. На ръководството на съюза не са известни обстоятелства, които да поставят под съмнение този принцип.

III. ПРИЛОЖИМИ СЧЕТОВОДНИ СТАНДАРТИ

1. НСС в сила от 01 януари 2008 г.

Считано от 01 януари 2008 год. са в сила следните счетоводни стандарти, които съюзът прилага:

- СС1 Представяне на финансови отчети;
- СС2 Отчитане на стоково-материалните запаси;
- СС4 Отчитане на амортизациите;
- СС7 Отчети за паричните потоци;
- СС8 Нетни печалби или загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика;
- СС10 Събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет;
- СС12 Данъци от печалбата;
- СС16 Дълготрайни материални активи;
- СС18 Приходи;
- СС20 Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на правителствена помощ;
- СС24 Оповестяване на свързани лица;
- СС27 Консолидирани финансови отчети и отчитане на инвестициите в дъщерни предприятия;
- СС28 Отчитане на инвестициите в асоциирани предприятия;
- СС31 Отчитане на дялове в смесени предприятия;
- СС32 Финансови инструменти;
- СС36 Обезценка на активи;
- СС37 Провизии, условни задължения и условни активи;
- СС38 Нематериални активи;

2. Счетоводни стандарти, които са в сила, но не са приложими за съюза:

- СС9 Представяне на финансовите отчети за предприятия с нестопанска дейност;
- СС11 Договори за строителство;
- СС13 Отчитане при ликвидация и несъстоятелност;
- СС22 Отчитане на бизнескомбинации;
- СС34 Междинно счетоводно отчитане;
- СС41 Селско стопанство.
- СС17 Лизинг;
- СС40 Отчитане на инвестиционни имоти.

IV. СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ

1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на финансовия отчет, са представени по-долу. Счетоводните политики са определени от Управляващия орган на ЦКС. Спазвани са принципите на историческа цена и действащо предприятие.

2. Сделки в чуждестранна валута

Финансовият отчет е изготвен и представен в български левове, която е отчетната валута на ЦКС.

Сделките в чуждестранна валута, с изключени на тези за покупка и продажба на чуждестранна валута, се вписват в левове при първоначалното счетоводно отразяване, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс на БНБ към датата на сделката. Закупената чуждестранна валута се оценява по курс на придобиване. Продадената чуждестранна валута се оценява по курс на продажба. Приходите и разходите, които възникват при уреждането на тези сделки, както и от преоценяването на валутни позиции в края на отчетния период, са признати в Отчета за приходите и разходите като "положителни/отрицателни разлики от промяна на валутни курсове".

На 01 юли 1997 г. в България е въведен Валутен борд. Съгласно него стойността на българския лев е фиксирана в съотношение към евро 1EUR=1.95583 лв.

Заключителните обменни курсове на Българска народна банка към края на представените отчетни периоди са както следва:

	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
1 щатски долар	1,63081	1,85545
1 британска лира	2,20442	2,28437

3. Приходи и разходи

Приходите се определят по справедливата стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение под формата на парични средства.

Приходите от продажби се признават както следва:

- продажба на продукция, стоки, материали, нематериални активи и дълготрайни материални активи – при фактуриране и прехвърляне на собствеността на продавача;
- продажби на услуги – в зависимост от етапа на завършеност и когато резултатът от сделката може надеждно да се оцени;
- лихви – текущо пропорционално на времева база;
- дивиденти – при установяване на правото за получаването им;

Приходите за всяка сделка се признават едновременно с извършените разходи за нея.

4. Получени заеми

Получените заеми се признават първоначално по справедлива стойност на полученото. Последващото оценяване става на базата на амортизируема стойност, т.е. на подлежащото на връщане. Разходите по заемите от типа "такси за отпускане на кредит" се разсрочват пропорционално на времева база. Разходите за лихви се признават текущо в Отчета за приходите и разходите като "Разходи за лихви".

5. Нематериални активи

Един актив се признава и отчита като нематериален актив, когато отговаря на определението за такъв, при придобиването му може надеждно да се оцени и от използването му се очакват икономически изгоди.

Първоначалната оценка на актива се извършва по себестойност. Тя включва покупната цена, мита и невъзстановими данъци, както и всякакви преки разходи, понесени от предприятието с цел подготовката на актива за използването му, като:

- разходи за подготовка на мястото, където ще се използва активът;
- разходи по доставката – като транспортни, куриерски и др.;
- разходи за инсталиране;
- разходи за хонорари на програмисти, консултанти, икономисти и други специалисти.

Първоначалната оценка на вътрешносъздаден нематериален актив се получава като сбор от разходите, извършени в момента, в който активът за първи път е постигнал критериите за признаване – отговаря на определението за нематериален актив (установим нефинансов ресурс без физическа субстанция със съществено значение при употреба, от която се очакват икономически ползи), на цената на придобиване може да се направи надеждна оценка и се очакват икономически изгоди за съюза.

Амортизация се начислява чрез прилагане на линеен метод, като се използва полезния живот на актива, който за ЦКС е както следва:

- права върху интелектуална собственост – за срока на договора или разрешението;
- права върху индустриална собственост – за срока на договора или разрешението;
- програмни продукти – 2 години или срок на договора;
- продукти от развойна дейност – до 5 години;
- интернет-сайтове – за срока на договора.

Избраният праг на същественост в ЦКС е 700 лева. Всички нематериални активи, придобити преди 01 януари 2017 г. с цена на придобиване под 700 лева, продължават да се отчитат като такива.

6. Дълготрайни материални активи

Първоначалната оценка на всеки дълготраен материален актив става по цена на придобиване. Тази цена включва:

- покупната цена, включително невъзстановими мита и данъци, включително произтичащи от непризнат данъчен кредит във връзка с извършените преки разходи;
- всички разходи, които се отнасят пряко до привеждането на актива до мястото, където ще се използва, и в състоянието, в което ще се използва както е предвидено от ръководството на ЦКС;
- първоначалната приблизителна оценка на разходите за демонтаж, преместване на актива и възстановяване на площадката, когато ЦКС е поел задължение за извършването на такива разходи. Тези разходи се представят като провизия.

Разходи, които се отнасят пряко до придобиването на актива, са:

- за подготовка на обекта, например при изравняване на терен, разрушаване на сгради и други, върху който ще се строи сграда;
- за първоначална доставка и обработка – транспортни, за монтаж и други подобни;

- професионални хонорари – например на брокери, архитекти, инженери, адвокати, консултанти, нотариуси и други подобни.

Разходи, които не се включват в цената на придобиване са:

- разходи за пуск и други подобни предпроизводствени разходи;
- начални оперативни загуби;
- за обучение на персонала – за работа с нов актив, с нова категория клиенти;
- административни и други общи разходи.

Последващото оценяване на активите се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се представят в Отчета за приходите и разходите.
Разходи, които ще доведат до увеличаване на бъдещите икономически изгоди от използването на актива се прибавят към стойността му. Всички други последващи разходи се отчитат като текущи през периода, през който са направени.
Амортизация се начислява чрез прилагане на линеен метод, като се използва полезния живот на актива, който за ЦКС е както следва:

- сгради и съоръжения – 25 години;
- машини и оборудване – 3.33 години;
- автомобили – 4 години;
- компютри, софтуер и мобилни телефони – 2 години;
- други – 6.67 години.

Избраният праг на същественост в ЦКС е 700 лева. Всички дълготрайни материални активи, придобити преди 01 януари 2017 г. с цена на придобиване под 700 лева, продължават да се отчитат като такива.

7. Обезценка на активите на ЦКС

Към датата на съставяне на баланса ЦКС преразглежда балансовата стойност на активите си с цел да се определи дали има индикации, че стойността на даден актив е обезценена.

ЦКС прави индивидуална преценка за всеки актив и в случаите, когато възстановимата стойност на даден актив е по-ниска от неговата балансова стойност, то последната следва да бъде намалена и сумата се отчита като загуба от обезценка.

Възстановимата стойност е по-високата стойност от нетната продажна цена и стойността в употреба на един актив.

8. Финансови активи

Финансови активи са парични средства и следните категории финансови инструменти: кредити и вземания, първоначално възникнали в съюза; финансови активи, държани за търгуване; финансови активи, държани до настъпване на падеж и финансови активи, обявени за продажба. Финансовите активи се отнасят към различните категории в зависимост от намеренията на съюза.

Финансовите активи се признават на датата на сделката. Това става първоначално по себестойност, равна на даденото за вложението, вкл. разходите по извършване на сделката.

Отписването на финансов актив става когато се реализират правата, настъпи отказ от правата или изтече срокът за реализиране на правата.

Към датата на съставяне на баланса ЦКС извършва тестове за обезценка и при наличие на признаци за обезценка признава загуби от обезценка.

9. Стоково-материални запаси

Стоково-материалните запаси в ЦКС включват материали, продукция, стоки и незавършено производство. В себестойността им се включват всички разходи по закупуване и преработка и други разходи, пряко свързани с тях. Към края на всеки отчетен период стоково-материалните запаси се оценяват по по-ниската от балансовата стойност или нетната реализируема стойност. Сумата на обезценката се признава като загуба от обезценка.

Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена, намалена с необходимите разходи за завършване и продажба. В случай, че в предходни периоди е била признавана загуба от обезценка и се окаже, че новата нетна реализируема стойност е по-висока, то се признава възстановяване на загуба от обезценка, което не може да надвишава вече признатата загуба от обезценка.

ЦКС определя разхода на стоково-материалните си запаси, като прилага формулата средно претеглена стойност. При продажби балансовата им стойност се признава като разход през периода на признаване на прихода от продажба.

10. Данъци от печалбата

Текущи данъчни активи и/или пасиви представляват вземания или задължения към бюджета, които се отнасят за текущия период и представляват надвнесен или дължим данък върху печалбата. Те се изчисляват като се прилага текущата данъчна ставка на база облагаемия доход за годината.

Активите и пасивите по отсрочени данъци се оценяват по данъчните ставки съгласно данъчното законодателство, действащо за периодите, в които се очаква активът да се реализира или пасивът да се уреди. Активите и пасивите по отсрочени данъци се представят компенсирано във финансовия отчет.

Пасиви по отсрочени данъци се представят в пълен размер. Активи по отсрочени данъци се признават до степента, до която е вероятно да има бъдещи данъчни печалби, срещу които активът да се реализира.

11. Парични наличности и парични еквиваленти

ЦКС представя като парични наличности своите налични пари в брой или в безсрочни депозити. Парични еквиваленти са краткосрочни, високоликвидни вложения, които са леснообратими в парични наличности.

12. Капитал

Съгласно Закона за кооперациите кооперацията е сдружение на физически лица с променлив капитал и с променлив брой членове, като чрез взаимопомощ и сътрудничество осъществяват търговска дейност за задоволяване на техните икономически, социални и културни интереси. Централния кооперативен съюз е

кооперация съгласно Закона за кооперациите, в който членуват районни кооперативни съюзи- юридически лица и е с променлив капитал.

Резервите са:
- общи (законови);
- специализирани резерви;
- други.

13. Пенсионни и други задължения към персонала
Дружеството има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионират в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ).

ЦКС отчита като краткосрочни задълженията си към персонала по неизползвани отпуски, които се очаква да бъдат използвани в рамките на 12 месеца след датата на баланса.

14. Финансови пасиви
Финансовите пасиви на ЦКС включват: възникнали първоначално в съюза пасиви (търговски и по финансов лизинг); финансови пасиви, държани за търгуване и финансови пасиви, държани до настъпване на падеж.

Финансовите пасиви се класифицират съобразно целта при поемането им. Оценяват се първоначално по себестойност, равна на справедливата стойност на полученото за вложението, вкл. всички разходи по сделката.

Последваща оценка на финансовите пасиви е по амортизируема стойност, с изключение на държаните за търгуване, които се оценяват по справедлива стойност.

ЦКС отписва финансов пасив, когато погаси задълженията, настъпи отмяна на задълженията или изтече срокът за уреждане на задълженията.

Получените банкови заеми се признават по сумата, подлежаща на плащане. Лихвите по заемите се отчитат като текущи финансови разходи. Таксите за управление на дългосрочни заеми се разсрочват пропорционално на времева база за срока на заема.

15. Провизии, условни активи и условни пасиви
Провизиите представляват задължения, произтичащи от минали събития, с уреждането на които се очаква намаляване на паричния или друг ресурс, се признават като задължения на съюза. Сумата, призната като провизия, е най-добрата приблизителната оценка на изходящите парични потоци от ресурси, необходими за уреждане на задължението.
Провизиите се преразглеждат всяка година към датата на баланса и при необходимост стойността им се коригира.
ЦКС не отчита в баланса условни активи и условни пасиви, а ги представя извън баланса.

V. НЕТЕКУЩИ (ДЪЛГОТРАЙНИ) АКТИВИ

1. Дълготрайни материални и нематериални активи

(в хил.лв.)

ПОКАЗАТЕЛИ	отчетна стойност на нетекущите активи				преоценена стойност	амортизация				преоценена амортизация в края на периода	балансова стойност в края на периода
	в началото на периода	постъпили през периода	излезли през периода	в края на периода		в началото на периода	начислена през периода	отписана през периода	в края на периода		
I. Нематериални активи											
1. Програмни продукти и други	837	177	5	1009		800	12	1	811		198
Общо за група I:	**837**	**177**	**5**	**1009**		**800**	**12**	**1**	**811**		**198**
II. Дълготрайни материални активи											
1. Земи и сгради, в т.ч.	49,446	147	3,018	46,575		10,159	1,474	1,347	10,286		36,289
земи	11,442	51	951	10,542		119			119		10,423
сгради	38,004	96	2,067	36,033		10,040	1,474	1,347	10,167		25,866
2. Машини, оборудване и апаратура	4,179	46	55	4,170		3,613	393	55	3,951		219
3. Съоръжения и други	6,644	223	87	6,780		4,828	363	74	5,117		1,663
4. Разходи за придобиване на ДА	1,309	1,669	233	2,745							2,745
Общо за група II:	**61,578**	**2,085**	**3,393**	**60,270**		**18,600**	**2,230**	**1,476**	**19,354**		**40,916**
Общо нетекущи активи (I+II)	**62,415**	**2,262**	**3,398**	**61,279**		**19,400**	**2,242**	**1,477**	**20,165**		**41,114**

Няма ограничения върху правото на собственост за дълготрайните материални активи.

Няма ограничения върху правото на собственост за нематериални активи.

ЦКС не ползва в дейността активи, които са чужда собственост. В отчета за паричните потоци не е посочена стойност на плащания за дълготрайни(дългосрочни) активи, поради факта, че същата неможе да бъде определена. Плащанията за дълготрайни (дългосрочни) активи са показани като плащания свързани с търговски контрагенти.

3. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти Централния кооперативен съюз не отчита. Реализираните приходи и парични потоци от отдаване под наем, са представени като такива свързани с основната дейност на съюза.

VI. Финансови инструменти

1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Инвестициите се представят по себестойностен метод.

	I. В дъщерни предприятия		
1	СБР ЗДРАВЕ АД БАНКЯ	343	100.00%
2	БУЛГАРКООП ЕООД СОФИЯ	73	100.00%
3	БУЛМИНВЕКС-ГБ ЕООД СОФИЯ	54	100.00%
4	КООПТУРИСТ-КИТЕН ЕООД БУРГАС	18	100.00%
5	КООПТУРИСТ-СТРАНДЖА ЕООД ВАРНА	18	100.00%
6	БИЛКОКООП ЕООД	5	100.00%
7	БУЛГАРКООП ИМПОРТ ЕКСПОРТ ЕООД	5	100.00%
8	ИНТЕЛЕКТКООП ЕООД	5	100.00%
9	КООПТУРИСТ ЕООД СОФИЯ	5	100.00%
10	НЕКТАРКООП ЕООД	5	100.00%
11	КООПМАРКЕТ ЕООД	5	100.00%
12	РЕЛАКС КООП ЕООД	5	100.00%
13	МЕЛСА КООП ЕООД	5	100.00%
14	КООП ЦЕНТРАЛ ЕООД	14	100,00%
15	ЕНЕРДЖИКООП ЕООД	0,5	100,00%
16	ГРАНАРИКООП ООД	265	92,11%
17	ХОЛДИНГ КООПЕРАТИВЕН БИЗНЕС АД СОФИЯ	235	87.00%
18	КООП ЗЛАТЕН КЛАС ООД	729	80.67%
19	КООПТЪРГОВИЯ И ТУРИЗЪМ АД СОФИЯ	3,353	87.80%
20	НКИФ АД	8	80.00%
21	БС КООПТРЕЙД ЕКД	7	50.00%
	Обща сума I	5,157	

2. Инвестиции в асоциирани предприятия

ЦКС представя инвестициите си в асоциирани предприятия по себестойностен метод и притежава инвестиции в следните асоциирани предприятия:

№	*II. В асоциирани предприятия*	*отчетна стойност*	*%*	*провизия*	*балансова стойност*
1	КРАСЕНКООП АД СОФИЯ	25	50,00%	23	2
2	КООПМЕДИЯ ООД	14	14,10%	0	14
3	ГАЛУС ИМПЕКС АД РУСЕ	105	45,55%	105	0
4	ЕВРОПЕЙСКИ КООПЕРАТИВЕН ДОМ	274	13,00%		274
5	СОВБУЛКООП АД СОФИЯ	57	37,74%	57	0
6	ВАРНА ПАКИНГ ХАУС АД ВАРНА	1	33,00%		1
7	СЕВЕРКООП ГЪМЗА ХОЛДИНГ АД	13	0,36%		13
8	ХОЛДИНГ КООП-ЮГ АД СОФИЯ	274	4,41%		274
9	АСОКООП-гръцко българска	0,9		0,9	0
	Обща сума II	**763**		**185**	**578**

ЦКС е начислил провизия на малцинствените си съучастия на стойност 185 хил.лв.

3. Дългосрочни вземания

(хил.лв.)

Видове вземания	към 31.12.2017г.	към 31.12.2016г.
Предоставени средства на ЕООД по чл.134 от Търговския закон	**17,711**	**19,910**
- в. т.ч.: подлежащи на връщане през 2017/2018г.	2,067	1,920
Цедирани вземания	**25,834**	**25,699**
Предоставени средства на предприятия в група	**1,926**	**1,393**
- в. т.ч.: подлежащи на връщане през 2017/2018г.	606	131
Други предоставени средства от фонд „Инвестиции" към ЦКС, набрани от преотстъпен корпоративен данък	**1,394**	**1,691**
ОБЩО	**46,865**	**48,693**

4. Текущи (краткосрочни) вземания

Видове вземания	към 31.12.2017 г. в хил.лв.	към 31.12.2016 г. в хил.лв.
Вземания от клиенти и предоставени аванси, в т.ч.:	**1,633**	**753**
Вземания от клиенти	447	273
Предоставени аванси	1,186	480
Други вземания общо, в. това число от:	**1,141**	**503**
ДДС за възстановяване	*49*	*176*
Вземания от банки в несъстоятелност	*133*	*133*
Други вземания	*959*	*194*
ОБЩО	**2,774**	**1,256**

Текущите вземанията са представени по стойността им при възникване, с изключение на вземане от банки в несъстоятелност, на стойност 133 хил., които са представени по остатъчна стойност. Начислена е провизия от 65% върху вземане от 381 хил.лв.

5. Парични средства

Видове парични средства	към 31.12.2017 г. в хил.лв.	към 31.12.2016 г. в хил.лв.
Парични средства в банки	10,006	2,449
Парични средства в брой	16	4
ОБЩО	**10,082**	**2,453**

6. Краткосрочни задължения

Видове задължения	към 31.12.2017 г. в хил.лв.	към 31.12.2016 г. в хил.лв.
Задължения към доставчици и клиенти	350	425
Задължения, свързани с дъщерни предприятия	217	71
Други задължения	465	671
ОБЩО	**1,032**	**1,167**

7. Дългосрочни задължения

Видове задължения	към 31.12.2017 г. в хил.лв.	към 31.12.2016 г. в хил.лв.
Задължения по търговски заеми	66	66
Задължения по банкови заеми	0	0
ОБЩО	**66**	**66**

Централен кооперативен съюз има дългосрочни активи и пасиви по отсрочени данъци в размер на 4 хиляди лева и същите са компенсирани.

VII. Лизинг

1. Финансов лизинг и експлоатационен лизинг

Към 31 декември 2017 г. Централния кооперативен съюз няма сключени лизингови договори.

VIII. Стоково-материални запаси

Видове стоково-материални запаси	към 31.12.2017 г. в хил.лв.	към 31.12.2016 г. в хил.лв.
Материали	74	50
Стоки		-
ОБЩО	**74**	**50**

IX. Капитал

Централният кооперативен съюз е доброволно обединение на районни, отраслови и други кооперативни съюзи и посредством тях на кооперациите. Своята дейност съюза осъществява на база Закона за кооперациите, Търговския закон и Устав на ЦКС. Сумата на капитала е в размер на 3,626 хил.лв.

X. Доходи на персонала

Средносписъчния състав за 2017 г. и списъчния състав на персоналът към 31.12.2017г., в ЦКС е 77 човека.

1. Разходи за персонала

Разходите за персонала включват:

	2017 (хил. лв.)	2016 (хил. лв.)
Разходи за заплати	1,455	1,393
Разходи за социални осигуровки	353	360
ОБЩО	**1,808**	**1,753**

2. Задължения към персонала и към осигурителни институции

	2017 (хил. лв.)	2016 (хил. лв.)
Текущи задължения към персонала за заплати	3	0
Задължения към персонала по неизползвани отпуски	65	51
Текущи задължения към осигурителни институции	54	46
ОБЩО	**122**	**97**

XI. Финансирания от републикански бюджет

През 2017 г. ЦКС не е получавал финансирания от републикански бюджет.

XII. Провизии

Провизии за задължения за доходи на персонала след напускане не са начислявани. поради факта, че ЦКС е в добро финансово състояние, поради което ръководството на съюза не смята да необходимо начисляването на провизия за задължения.

XIII. Приходи

Видове приходи	2017 (хил.лв.)	2016 (хил.лв.)
Приходи от предоставени услуги	3,556	3,409
Приходи от продажби на дълготрайни материални активи	11,399	309
Други приходи	406	234
Приходи от финансирания	-	-
В т. ч.: от европейски проекти	-	-
От републикански бюджет	-	-
ОБЩО	**15,361**	**3,952**

XIV. Разходи

1. Разходи за външни услуги

Видове	2017(хил.лв.)	2016 (хил.лв.)
Разходи за охрана и поддръжка на обекти	677	707
Разходи за реконструкция и модернизация (ремонт)	512	150
Разходи за данъци и такси (ДНИ и ТБО, продажба имоти и др.)	562	443
Разходи за реклама (преса, телевизия, рек. материали)	161	156
Разходи за абонамент (поддръжка на съоръжения)	46	28
Разходи за абонамент (преса, служебна литература)	109	58
Разходи за правни, икономически, експертни оценки и др.	148	124
Разходи за телекомуникационни услути	68	50
Разходи за застрахователни и здравни услуги	61	66
Разходи за отопление	57	42
Разходи за почистване и извозване на смет, разрушаване на сгради	15	21
Разходи за членски внос	24	26
Разходи за награди по случай годишнини на кооперации	20	19
Разходи за обучение	2	2
Разходи за куриерски услуги	8	11
Разходи за одиторски услуги	6	6
Разходи за преводи	3	3
Такси по съдебни дела и такси за разрешителни за строеж и др.	62	32
Други разходи за външни услуги	85	84
ОБЩО	**2,626**	**2,028**

1. Други разходи

Видове	2017(хил.лв.)	2016 (хил.лв.)
Разходи за командировки	181	178
Разходи за дарения, социални и представителни разходи	168	151
Разходи за отписани вземания, активи и загуби от съдебни дела	188	14
Балансова стойност на продадените активи	1681	248
Други разходи	0	2
Разходи за алтернативни данъци и непризнат кредит	26	23
Провизирани вземания	0	433
ОБЩО	**2,244**	**1,049**

XV. Финансови приходи и разходи

1. Финансови разходи

	2017 (хил.лв.)	2016 (хил.лв.)
Отрицателни разлики от операции с финансови активи	-	895
Други	70	22
ОБЩО	**70**	**917**

2. Финансови приходи

	2017 (хил.лв.)	2016 (хил.лв.)
Приходи от дивиденти	1	7
Приходи от лихви	286	836
Продажба на финансови активи	75	450
ОБЩО	**362**	**1,293**

VI. Данъци

Очакваните разходи за данъци, базирани на данъчна ставка за 2016г. в размер на 10% и действително признатите данъчни разходи в Отчета за приходите и разходите са равнени както следва:

	2017(хил.лв.)	2016 (хил.лв.)
Счетоводен финансов резултат за периода	5652	(3,329)
Данъчен финансов резултат за периода	0	0
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък	-	-

СПРАВКА № 01

за сумите на **постоянните разлики** с които се *увеличава* счетоводния финансов резултат през 2017 година

(лева)

Суми по ЗКПО за увеличаване на счетоводния финансов резултат	Суми
1. Разходи несвързани с дейността (чл. 26, т. 1 и 2)	4 318,83
2.Разход за начислен данък, по реда на ЗДДС, когато разходът от стопанската операция не е признат за данъчни цели (чл.26, т.3)	314,78
3. Разходи за глоби, конфискации, лихви за просрочие и други санкции по публични държавни или общински вземания (чл. 26, т. 6)	59 392,68
4. Разходи за дарения извън посочените в чл.31 (чл.26,т.7)	18 059,23
5. Счетоводно начислени разходи за амортизации (чл. 54, ал. 2)	2 240 892.53
6. Балансова стойност на отписани от счетоводния амортизационен план активи (чл. 66, ал. 1)	736 758,56
7. Лихви по отпуснати безлихвено средства (чл.16, ал.2)	84 938.18
ОБЩО	**3 144 674.79**

СПРАВКА № 02

за сумите на **постоянните разлики** с които се *намалява* счетоводния финансов резултат през 2017 година

Суми по ЗКПО за намаляване на счетоводния финансов резултат	Суми
1. Годишните данъчни амортизации (чл. 54, ал. 1)	2,239,771.21
2. Данъчна стойност на отписани от данъчния амортизационен план активи (чл. 66, ал. 2)	761,860.95
3. Историческата стойност на нематериален актив, в резултат на развойна дейност, в годината на формирането му (чл. 69, ал. 1)	
4. Пренесени данъчни загуби (чл. 70)	5,814,165.67
5. Приходи в резултат на разпределение на дивиденти от местни юридически лица (чл.27, ал.1, т.1)	
ОБЩО	**8,815,797.83**

СПРАВКА № 03

за сумите на възникналите намаляеми **временни разлики** с които се *увеличава* счетоводния финансов резултат през 2017 година

Суми по ЗКПО за увеличаване на счетоводния финансов резултат	Суми
1. Разходи по начислени неизползвани отпуски (чл. 41)	77,147.05
2. Разходи по неизплатени доходи на местни физически лица (чл. 42)	
3. Разходи за обезценка на вземания	0
ОБЩО	**77,147.05**

СПРАВКА № 04

за сумите на признатите намаляеми **временните разлики** от предходни години с които се *намалява* счетоводния финансов резултат през 2017 година

Суми по ЗКПО за намаляване на счетоводния финансов резултат	Суми
1. Изплатени неизползвани от предходни години отпуски (чл. 41)	57,262.28
2. Изплатени суми по непризнати доходи на местни физически лица от минали години (чл. 42)	
ОБЩО	**57,262.28**

СПРАВКА № 05

за изчисляване на полагащия се данък и на разхода за данък за 2017 година

(в лева)

Съдържание	Суми за облагане (в левове)	в това число:			
		постоянни разлики	временни разлики		
			Суми	данъчна ставка	данъчен ефект
А	1	2	3	4	5
1. Счетоводна печалба/загуба	5,651,238.27	х	х	х	х
2. Постоянни разлики:					
а) за увеличаване на сумите по т. 1 – спр. 1	3,144,674.79	3,144,674.79	х	х	х
б) за намаляване на сумите по т. 1 – спр. 2	(8,815,797.83)	(8,815,797.83)	х	х	х
3. Временни разлики за активи по отсрочени данъци:					
а) за увеличаване на сумите по т. 1 – спр.3	77,147.05	х	77,147.05	10%	7,714.71
б) за намаляване на сумите по т. 1 – спр.04	(57,262.28)	х	(57,262.28)	10%	(5,726.23)
5. Данъчна печалба/загуба (т.1+т.2+т.3+т.4)	0.00				
6. Данъчна ставка	10%				
7. Данък върху дохода (печалбата) за годината (т.5 х т.6)	0,00				
8. Отстъпка за данък за електронно подаване	0,00				
9. Разход за данък (т. 7 - т.8, колона 1)	0,00				

XVII. Сделки със свързани лица

ЦКС притежава контрол в 21 дъщерни и 9 асоциирани предприятия, посочени в т. VI.1.
През 2017 г. не са извършени сделки с членовете на органите на управление и административния персонал.

XVIII. Събития, настъпили след датата на баланса

За периода след датата, към която е съставен финансовият отчет, до датата на решението за публикуване не са настъпили коригиращи събития.

XIX. Политика на ръководството по отношение на риска

Дейността на съюза създава предпоставки за излагане на валутен, кредитен и лихвен риск. Централния кооперативен съюз ползва финансови инструменти за намаляването на тези рискове.
Най-значимите финансови рискове, на които е изложен ЦКС, са изброени по-долу.

1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на съюза се осъществяват в евро по левова равностойност. Сделките в други чуждестранни валути като щатски долари и британски лири не са осъществявани и това предпазва съюза от излагане на валутен риск. Разработени са и отделни процедури за управление на риска.
Финансовите активи и пасиви, които са в щатски долари и са преизчислени в български лева, към датата на баланса са несъществена част от сумите в баланса.

2. Лихвен риск

Към 31.12.2017 г. Централния кооперативен съюз няма кредити, които да носят лихвен риск.

3. Кредитен риск

Излагането на съюза на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на баланса, както е посочено по-долу:

	2017 (хил.лв.)	2016 (хил.лв.)
Пари и парични средства	10,082	2,453
Цедирани вземания	25,834	25,699
Търговски и други вземания	1,633	753
Вземания от свързани лица	21,031	22,994
ОБЩО	**58,580**	**51,899**

Централния кооперативен съюз е минимизирал риска при пари и парични средства, като е разпределил авоарите си в различни финансови институции. Цедираните вземания са свързани с КТБ (н) и в момента са предмет на съдебен спор.

Съюза редовно следи за изпълнение на задълженията на клиентите и на други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск, който е незначителен от порядъка на 41 хил.лв. евентуални несъбираеми вземания от много на брой контрагенти.

XX. Други оповестявания

1. Информация съгл. Чл. 38, ал. 5 от Закона за счетоводството

Централния кооперативен съюз е ползвал услуги от регистрираните одитори както следва:

	2017(хил.лв.)	2016(хил.лв.)
Независим финансов одит	6	6
ОБЩО	6	6

2. Образувани съдебни дела от и срещу ЦКС, които не са приключили към 31.12.2017 г.:

I. Съдебни производства, по които ЦКС е ищец:

1. Положителен установителен иск за собственост на недвижим имот – част от прилежащ терен към хотелски комплекс „КООП“ в гр. Китен

гр.д. № 591/2017 г. на РС-Царево

Страни: ЦКС срещу Тодор Начев и Иван Начев

Подадена искова молба от ЦКС на 27.11.2017 г. Делото е изпратено в ОС-Бургас по подсъдност. Производството пред ОС-Бургас вероятно ще приключи през 2018 г.

2. Положителен установителен иск за собственост на недвижим имот – част от прилежащ терен към хотелски комплекс „КООП“ в гр. Китен

гр.д. № 592/2017 г. на РС-Царево

Страни: ЦКС срещу шест физически лица

Подадена искова молба от ЦКС на 27.11.2017 г. Производството пред РС-Царево вероятно ще приключи през 2018 г.

3. Положителен установителен иск за собственост на недвижим имот в гр. Плевен

гр. д. № 796/2017 г. на Окръжен съд - Плевен

Страни: ЦКС срещу Кооперативен съюз - Плевен

Подадена искова молба от ЦКС на 25.10.2017 г. срещу КС-Плевен. Делото е насрочено за 03.04.2018 г. Производството пред ОС-Плевен вероятно ще приключи през 2018 г.

II. Съдебни производства, по които ЦКС е ответник:

1. ЦКС е трета подпомагаща страна и ответник по обратен иск за неосъществен превоз и заплащане на обезщетение в размер на 17 556,84 лв. и разноски.
гр. дело № 4465/2015 г., СРС, 119 състав
Страни: „Ла Вита България" ЕООД – ищец по главен иск; „Сани Транс" ООД – ответник по главен иск и ищец по обратен иск срещу ЗАД „Булстрад ВИГ" и ЦКС – подпомагаща страна и ответник по обратен иск.
Решение от 05.05.2017 г. на СРС – предявените от „Ла Вита – България" ООД искове са отхвърлени, обратните искове на „Сани транс" ООД срещу ЗАД „Булстрад ВИГ и ЦКС са оставени без разглеждане.
Срещу решението на СРС е подадена въззивна жалба от „Ла Вита – България" ООД, по която е образувано възз.гр.д. № 10665/2017 г. на СГС. Производството пред СГС вероятно ще приключи през 2018 г.

2. Трудово-правен спор за заплащане на обезщетение в размер на 27 200 лв., лихви – 4000 лв., законна лихва и разноски.
гр. д. № 11424/2012 г. на СРС, 73 състав
Страни: Събчо Керемедчиев срещу ЦКС
Решение на СРС от 08.01.2016 г. – отхвърля предявените от С. Керемедчиев искове срещу ЦКС и осъжда ищеца да заплати на ЦКС разноски в размер на 1846 лева.
Срещу постановеното съдебно решение е подадена жалба от Събчо Керемедчиев. Вероятно съдебният спор пред СГС ще приключи през 2018 г.

3. **ЦКС е трета подпомагаща страна по иск за нищожност на извършено прихващане и иск за обявяване за недействително на извършено прихващане.**
т. д. № 1549/2017 г. на СГС
Страни: „Кооперативна търговска банка" АД – в несъстоятелност срещу „Химимпорт" АД и ЦКС като трета подпомагаща страна.
С определение от 04.09.2017 г. на СГС, ЦКС е конституиран като трето лице на страната на ответника. Съдебният спор пред СГС вероятно ще продължава и през 2018 г.

4. **ЦКС е трета подпомагаща страна по иск за нищожност на извършено прихващане и иск за обявяване за недействително на извършено прихващане.**
т. д. № 1455/2017 г. на СГС
Страни: „Кооперативна търговска банка" АД – в несъстоятелност срещу „Ню Трейд Груп" АД и ЦКС като трета подпомагаща страна.
С определение от 30.06.2017 г. на СГС ЦКС е конституиран като трето лице на страната на ответника. Съдебният спор пред СГС вероятно ще продължава и през 2018 г.

XXI. Дата на одобрение на годишния финансов отчет.
Годишният финансов отчет за 2017 г. на Централния кооперативен съюз е официално одобрен от УС на ЦКС на 27 март 2018 г.

Съставител:
Лилия Венева

Председател:
Проф. д.ик.н. Петър Стефанов

Таня Божилова
регистриран одитор
София , ул. "П. Парчевич" 31
тел:988 42 86; 0888 854 596

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До Общото събрание
на Централен Кооперативен Съюз
гр. София

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на Централен кооперативен съюз (ЦКС), състоящ се от счетоводен баланс към 31 декември 2017 г. и отчета за приходите и разходите, отчета за собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към финансовия отчет, съдържащо обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на ЦКС (съюза) към 31 декември 2017 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Националните счетоводни стандарти (НСС), приложими в България.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад *Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет*. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други отговорности в съответствие с тези изисквания. Ние считаме, че одиторските доказателства, които получихме, са достатъчни и уместни, за да осигурят основание за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството на съюза носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да разберем другата информация и разбирайки я да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване от ръководството в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС), одобрени за издаване от Управителния съвет на ИДЕС на 29.11.2016 г. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма на Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:
а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството на съюза носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с НСС, приложими в България и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване на изготвянето на финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на съюза да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира съюза или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие със Закона за независимия финансов одит и МОС, винаги

ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят основание за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на съюза.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на съюза да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина съюзът да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

София, 27 март 2018 година

Таня Божилова
регистриран одитор

0279 Таня Божилова Регистриран одитор

ДОКЛАД
ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЦЕНТРАЛНИЯ КООПЕРАТИВЕН СЪЮЗ ЗА 2017 Г.

1. ПРЕГЛЕД НА РАЗВИТИЕТО И РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА

Централният кооперативен съюз е доброволно обединение на районни, отраслови и други кооперативни съюзи, а чрез тях и на членуващите в тях член-кооператори, който на основа на кооперативните принципи и ценности подпомага организационно и финансово-икономическото им развитие и осъществява търговска дейност в техен общ интерес и в интерес на техните членове. Към 31.12.2017 г. ЦКС обединява и защита интересите на:

- 122 528 член-кооператори;
- 707 кооперации;
- 31 кооперативни съюза.

Дейността на ЦКС се осъществява при спазване на приложимото българско и международно законодателство, разпоредбите на устава и решенията на органите за управление и на органите на международните кооперативни организации, в които членува. ЦКС членува в Международния кооперативен алианс (МКА), Световната организация на потребителните кооперации (CCW), Кооперативна Европа – европейски регион на МКА и Асоциацията на европейските потребителни кооперации (ЕВРО КООП), както и участва органите на управлението им.

В изпълнение на своите функции, определени в устава, и осъществяваната стопанска дейност, за 2017 г. ЦКС отчита следните показатели от дейността си.

1.1. ПРИХОДИ, РАЗХОДИ И ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ

Приходи, разходи и финансов резултат от оперативна дейност

За 2017 г., приходите на Съюза от стопанска дейност са 15 361 хил. лв. и спрямо предходната година (3 952 хил. лв.) се наблюдава увеличение от близо 4 пъти или със 11 409 хил. лв. Основно приходите са реализирани от управление и разпореждане с недвижимо имущество.

Разходите за оперативна дейност за 2017 г. са в размер на 10 001 хил.лв., като увеличението спрямо предходната година (7 915 хил. лв.) е с 13% или с 2 344 хил. лв.

Отчетеният за годината финансов резултат от оперативна дейност е печалба в размер на 5 360 хил. лв.

Финансови приходи и разходи

През 2017 г. Централния кооперативен съюз реализира финансови приходи на стойност 362 хил.лв. Спрямо предходната година тези приходи намаляват със 72%. Това се дължи на намалението на приходите от лихви по вземания на ЦКС.

Финансовите разходи са 70 хил. лв., а нетният финансов резултат от финансови операции е печалба на стойност 292 хил. лв.

Общи приходи, разходи и финансов резултат

За 2017 г. общите приходи са в размер на 15 723 хил. лв., общите разходи са 10 071 хил.лв., а финансовия резултат е счетоводна печалба в размер на 5 652 лв. За 2017 г. Съюзът не дължи корпоративен данък, поради приспадане от данъчната печалба на неприспаднати данъчни загуби от минали години.

1.2. ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Дълготрайните активи на Централния кооперативен съюз към 31 декември 2017 г. **са 40 916 хил. лв., като намалението** спрямо предходната година е **с 2 060 хил. лв.** Въпреки придобитите през годината активи (2 085 хил.лв.), отчетеното намаление на балансовата им стойност е в резултат на начислената амортизация и продадени през годината сгради и земи.

Към 31 декември 2017 г. **собственият капитал е 105 646 хил. лв.**, като увеличението спрямо предходната година е с 5 621 хил. лв.. Увеличението се дължи на формираната балансова печалба за 2017 г. (5 652 хил.лв.), като е отразено и намалението на резерва от преотстъпен данък върху печалбата с 31 хил.лв. в резултат на отписани през 2017 г. заеми от ФВП „Инвестиции".

1.3. ВЗЕМАНИЯ И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Вземания

В края на отчетния период, Съюзът отчита **дългосрочни и краткосрочни вземания** на обща стойност **49 639 хил. лв.** Спрямо предходната година се наблюдава намаление на вземанията с 310 хил. лв. или със 1% (49 949 хил. лв. за 2016 г.), като основно намалението е в дългосрочните вземания. През 2017 г. съюза събира вземания на стойност 3 615 хил.лв. и отписва вземания от клиенти и други на стойност 75 хил.лв.

Задължения

Краткосрочните и дългосрочните задълженията на Съюза в края на отчетния период са 1 098 хил. лв. Спрямо предходната година задълженията са намалели с 135 хил. лв. или с 11% (1 233 хил.лв. за 2016 г.).

Коефициентът на бърза ликвидност (съотношението между текущи активи и текущи пасиви) е 12,53, което означава че Съюзът може редовно да погасява текущите си задължения. Следователно, Централният кооперативен съюз е финансово стабилен и икономически независим. Съюзът е в състояние да изпълнява функциите си и набелязаните приоритетни за системата дейности, одобрени от УС на ЦКС в Бюджета за 2018 г.

1.4. ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Няма събития след датата на счетоводния баланс, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет, които са се случили за периода от датата на счетоводния баланс до датата на одобряване на този доклад.

2. БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ

Пряката стопанска дейност осъществявана от ЦКС и през 2018 г. е насочена към повишаване ефективността и доходността на притежаваното имущество и активи.

В изпълнение на своите съюзни функции, основните направления в работата на ЦКС за 2018 г. са насочени към:

✓ Постигане на устойчиво развитие на кооперативните организации чрез повишаване конкурентоспособността на осъществяваните кооперативните стопански дейности. В тази връзка приоритетните области са:

- повишаване ефективността на търговска верига КООП и все по-тайното й налагане като верига от типа „удобен магазин", както и стимулиране на продажбите чрез по-активно прилагане на програмите за лоялни клиенти и използване на възможностите на потребителските карти;
- разширяване на доставките чрез националния единен кооперативен пазар и увеличаване на стоките с марката КООП;
- продължаваща модернизация на кооперативната промишленост и реализация на кооперативните производства чрез единния кооперативен пазар;
- максимално използване на възможностите за финансиране на селскостопанската дейност по новата Програма за развитие на селските региони (2014-2020) и продължаваща модернизацията на дейността с цел повишаване на нейната ефективност;
- разширяване на изкупвателната дейност чрез увеличаване обема и качеството на изкупуваната продукция, в т.ч. организиране на кооперативни стопанска за отглеждане на биологични продукти.
- утвърждаването на кооперативните хотелски комплекси на туристическия пазар като верига, работеща под марката „КООП – Вашето място за почивка" и нарастване делът на почиващите член-кооператори в кооперативните комплекси.

✓ Популяризиране преимуществата на кооперативния бизнес модел с цел откроряване на неговите силни страни, ползите от членството в кооперациите и подчертаване на демократичния характер на управление в кооперацията, който дава право на членовете на кооперативната организация да участват в управлението на същата като взимат решение по всички въпроси отнасящи се до нейната дейност. Привличане на член-кооператори с цел разширяване на социалната база на кооперациите

✓ Съхранение на кооперативното имущество и неговото ефективно използване;

✓ Осъществяване на финансов контрол върху дейността на кооперативните организации чрез специализирания си финансово-контролен орган;

✓ Представителство и защита интересите на кооперативните организации от системата на ЦКС през държавните, общински и други органи и организации;

✓ Участие в ръководните органи на международните кооперативни организация и формулирането на политики за развитие на кооперативния бизнес модел.

3. ДЕЙСТВИЯ В ОБЛАСТТА НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНАТА ДЕЙНОСТ

Централният Кооперативен Съюз не извършва дейности в областта на научноизследователската и развойната дейност.

4. ИНФОРМАЦИЯ, ИЗИСКВАНА ПО РЕДА НА ЧЛ. 187Д И 247 ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

Изискванията за оповестяване по реда на чл. 187д и чл. 247 от Търговския закон не са приложими за Централния Кооперативен Съюз, защото той не е конституиран като дружество по Търговския Закон.

5. КЛОНОВА МРЕЖА

Централният Кооперативен Съюз не използва клонова мрежа за осъществяване на своята дейност.

6. ИЗПОЛЗВАНЕ НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Финансовите активи, които Съюзът използва в своята дейност са заеми и вземания и пари и парични еквиваленти. Финансовите пасиви, които Съюзът използва в своята дейност са търговски задължения и задължения по заеми.

Използването на финансови инструменти поражда експозиция към следните рискове:

- Кредитен риск
- Ликвиден риск
- Пазарен риск

Кредитният риск за Съюзът се състои от риск от финансова загуба в ситуация, при която клиент или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения. Кредитният риск произтича основно от вземанията от цесии, парични вноски по чл.134 от ТЗ и клиенти.

Ликвиден риск възниква при положение, че Съюзът не изпълни своите задължения когато те станат изискуеми. Съюзът прилага подход, който да осигури необходимия ликвиден ресурс да се посрещнат настъпилите задължения при нормални или стресови условия без да се реализират неприемливи загуби или да се увреди репутацията му.

Централният Кооперативен Съюз прави финансово планиране, с което да посрещне изплащането на разходи и текущите си задължения, съгласно утвърдения за годината бюджет.

Пазарният риск се разглежда основно като валутен и лихвен риск.

По-голямата част от сделките на съюза се осъществяват в евро по левова равностойност. Сделките в други чуждестранни валути като щатски долари и британски лири не са осъществявани и това предпазва съюза от излагане на валутен риск. Разработени са и отделни процедури за управление на риска.

Лихвеният риск възниква основно във връзка с получената кредитна линия за овърдрафт. Лихвеният процент по този договор е фиксиран и по този начин възниква минимизиран лихвеният риск.

По-детайлен анализ на експозицията на Централния Кооперативен Съюз по отношение на рисковете, свързани с използването на финансовите инструменти е изложен в бележка XIX към годишния финансов отчет.

7. ОТГОВОРНОСТ НА РЪКОВОДСТВОТО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ФИНАНСОВАТА ОТЧЕТНОСТ

Според българското законодателство ръководството следва да изготвя доклад за дейността, както и финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на дружеството към края на годината, за неговите финансови резултати от дейността и за паричните потоци, в съответствие с приложимата счетоводна рамка. ЦКС прилага за целите на отчитане по Българското счетоводно законодателство Националните стандарти за финансови отчети на малки и средни предприятия (НСФОПСП). Отговорността на ръководството включва: разработване, внедряване и поддържане на система за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансови отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или на грешка; подбор и приложение на подходящи счетоводни политики; и изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които са разумни при конкретните обстоятелства.

Ръководството потвърждава, че е действало съобразно своите отговорности, и че финансовият отчет е изготвен в пълно съответствие с НСФОПСП.

Ръководството също така потвърждава, че при изготвяне на настоящия доклад за дейността е представило вярно и честно развитието и резултатите от дейността на предприятието за изминалия период, както и неговото състояние и основните рискове, пред които е изправено. Ръководството е одобрило за издаване доклада за дейността и финансовия отчет за 2017 г.

27 март 2018 г.
гр. София

Председател:
проф. д.ик.н Йотър Стефанов